

Orana Verzetsdaden

Orana
Verzetsdaden

Benjamin de Rooij

Schrijver: Benjamin de Rooij

Coverontwerp: José de Rooij

ISBN: 9789462540293

© Benjamin de Rooij

Voorwoord

Begin 2014 begon ik met het schrijven van een verhaal, dat al snel zijn doel ver voorbij schoot. Het werd groter en gecompliceerder dan mijn insteek, waarop ik mij realiseerde dat dit het begin was van het verwezenlijken van mijn grote droom: Een boek schrijven. Na veel mislukte pogingen wist ik dat het dit keer tot een verhaal ging komen dat ik aan de buitenwereld wilde laten zien.

Toen ik vijftig pagina's op papier had besloot ik de hulp in te roepen van enkele belezen vrienden en vele familieleden, om te zien of ze me wilden helpen met het beoordelen van het verhaal. De over het algemeen positieve reacties hielpen me om het verhaal af te maken en na veel correcties, verbeteringen en aanpassingen was de eerste ruwe versie na drie maanden klaar. Ik begon aan leesrondes, door mezelf en anderen, waardoor er nog aardig wat veranderde aan de verhaallijn, maar uiteindelijk was het grote geheel klaar. Er moest een tweede deel gaan komen, wat ook in datzelfde jaar nog afgerond was en nu ligt te wachten op de afronding van deel 1.

Na twee intensieve correctierondes door twee verschillende redacteurs stond er een boek dat ikzelf en anderen uitgefwaardig vonden. Ik besloot om het uitgeven niet op de klassieke manier te doen: Traditionele uitgevers selecteren zeer weinig beginnende auteurs en als je er al door komt, is het een proces dat heel veel tijd in beslag neemt, waarbij je ook veel uit handen moet geven. Daarom koos ik voor een uitgever die levert wat ik graag wil en waarbij ik beslis hoe het eruit komt te zien.

Mijn dank gaat daarom uit naar de uitgever, mijnbestseller.nl voor de mogelijkheid om dit boek tot stand te brengen.

Daarnaast wil ik mijn trouwe proeflezeres Brenda heel erg bedanken voor de talloze uren van lezen en het aanhoren van mijn vragen en gezeur over de rest van het verhaal.

Andere proeflezers en lezeressen die ik wil bedanken zijn mijn broer Hans en mijn zus Daniëlle en twee lieve vriendinnen, Rachel en Marion. Er zijn nog een aantal mensen die delen gelezen hebben, maar iedereen opnoemen wordt een lang verhaal. Ik ben jullie niet vergeten en ben jullie eeuwig dank verschuldigd.

Daarnaast wil ik heel hartelijk bedanken: Erwin en mijn zus Marjolein, de redacteurs die duizelig moeten zijn van de stijl- en spelfouten die ik gemaakt heb. Niet alleen de fouten, maar ook met delen van de verhaallijn hebben ze geholpen, waardoor er nu een leesbaar geheel is wat ik durf uit te geven. Dan nog de persoon die heeft gezorgd dat het verhaal in een mooi jasje zit: Mijn zus José. Met als uitgangspunt slechts een paar kernwoorden en sfeerimpressies heeft zij een fantastische cover weten te maken die precies dekt wat ik voor ogen had. De sfeer is precies raak.

Niet alleen dat wat de hierboven genoemde mensen voor me gedaan hebben, maar ook hun positieve geluiden en aanmoedigingen hebben mij geholpen door te gaan. Een speciale vermelding voor mijn vrouw, steun en toeverlaat en klankbord, Lianne. Ze heeft mij vele uren moeten missen terwijl ik bezig was met het schrijven, verbeteren, uitdenken en zeuren over Orana. Zonder haar steun was ik niet zover gekomen.

Ik hoop dat u net zoveel plezier haalt uit het lezen als ik had aan het schrijven van het eerste deel van het Orana tweeluik.
Benjamin de Rooij

1

Op mijn rug in het gras, naast haar. Kijken naar de wolken die voorbij komen, naar de dieren en insecten, alles wat de grasvlaktes zo mooi maakt. En naar haar. Zo breng ik ieder vrij moment door tijdens de zomer. De zomers zijn hier maar kort en met training en werk blijft er weinig vrije tijd over. "Altera? Vind jij die wolk ook lijken op het hert dat we gisteren zagen?" Ze glimlacht terwijl haar lange blonde haren dansen in de wind. "Ja, je hebt gelijk Jaco" zegt ze. Altera, met haar breng ik mijn vrije tijd door, al sinds de kleuterschool zijn we beste maatjes, wat vaak tot pesterijen heeft geleid. De meest wilde verhalen zijn over ons verteld, maar nooit hebben we het verbod op intiem contact geschonden. Nou ja, nooit...

Er was die ene kus, twee zomers geleden. Ik kwam terug van militaire training, die het hele zomerreces duurde en Altera had voor haar zusjes gezorgd terwijl haar ouders veertien uur per dag moesten werken, de productie van munitie moest omhoog. Toen ik terugkwam en haar vader en moeder weer normale uren konden werken, tien uur per dag, pakten we ons ritme van dagelijkse wandelingen over de grasvlaktes weer op. Zestien jaar oud en door het dolle heen renden we naar onze vaste ontmoetingsplaats, vlogen elkaar om de nek en ik kuste haar, zonder erbij na te denken. Altera bevroor, maar na enkele seconden kuste ze me terug. Daar is het bij gebleven, uit angst voor de patrouilles die overal op ieder moment kunnen opduiken. Dat, en de wetenschap dat we waarschijnlijk nooit voor elkaar uitgekozen zullen worden, want Altera is de dochter van twee arbeiders, ik ben de zoon van een officier en een geneesvrouw, de hogere beroepen. Vriendschappen tussen de classes worden ontmoedigd maar niet verboden, huwelijken buiten de classes gebeuren maar zelden en in onze regio is het sowieso nog nooit gebeurd.

Nu liggen we daar weer, in het gras, knabbelend op een stuk toast dat Altera uit de keuken van school heeft mee gesmokkeld. Het mag niet, maar iedereen doet het en de keukenbeheerder doet er niet moeilijk over zolang je niet gepakt word. Vinden ze je met eten op zak, weet hij nergens van en zijn de straffen voor jezelf; huisarrest, opsluiting of een afranseling, afhankelijk van je klasse, verleden van

overtredingen en de stemming van de dienstdoende officier. In de verte komen er donkere wolken aan. Is het rook? Is het noodweer? We besluiten om het zekere voor het onzekere te nemen, ondanks dat we nog twee uur hebben voor de avondklok ingaat, en lopen langzaam richting het dorp. Onderweg hoor ik Altera fantaseren over hoe het zou zijn als we vrij waren: "We zouden weg kunnen gaan, naar het westen, naar de kust, we zouden samen kunnen leven, een gezin starten." Ik glimlach bij de gedachte, maar ik weet dat het naïeve meisjesdromen zijn. "Altera, je weet dat het niet kan, de kust is voor de bovenklasse, niet voor mensen zoals wij. Vrijer dan dit worden we niet." Ik haat het om haar dromen zo te moeten doorprikken. Ik haat het dat ik haar zo op afstand moet houden. Ik wil haar fantasie van ons samen niet wegnemen, maar het moet, we kunnen niet samen zijn. Het regime heeft het zo bepaald. Pas als Altera's familie bevorderd wordt, dan kan dat, maar door wat er lang geleden gebeurd is gaat dat in de komende honderd jaar niet gebeuren. Honderdvijftig jaar geleden probeerde haar overgrootvader de president te vermoorden. Hij had een wapen gestolen, twee wachten vermoord, en tijdens de vierjaarlijkse rondreis van de president had hij zich verstopt op het station. De trein reed binnen en zodra de deur open ging schoot hij zijn salvo. Drie lijfwachten en een verzorgster verloren het leven, veel anderen raakten gewond maar de president? Ongeschonden, geen schrammetje. De lafaard had zijn mensen eerst naar buiten laten gaan, haar overgrootvader werd snel overmeesterd en dezelfde middag nog geëxecuteerd. De families zijn verbannen naar de onderklasse, bestaande uit schoonmakers, vuilophalers, fabrieksarbeiders tegen het laagste loon en dit voor minimaal tweehonderd jaar.

Mijn familie heeft een lange militaire traditie en zou binnen nu en vijftig jaar toegelaten kunnen worden tot de bovenklasse van Generaals en Admiraals, bestuurders van corporaties met een woning in het westen, bij de kust. Mijn vader is trots, een kapitein in het vierde legioen van het oosten met driehonderd man onder zich, het grootste peloton dat zijn familie heeft geleid. Mijn moeder is geneesvrouw in het dorp, voor de bovenklasse dan wel, de lagere klassen mogen officieel niet bij haar komen, maar als mijn vader niet thuis is, is iedereen welkom. In het geheim. Mijn vader weet het niet, maar mijn moeder en Altera's familie koesteren een hele oude vriendschap, er waren familiebanden welke vlak voor de aanslag gebroken zijn. Broederschap bestaat nog in Orana, zeker in de oostelijke regio. In het geheim, want wanneer de regering erachter

komt, raakt mijn moeder haar status kwijt en zal geliquideerd of verbannen worden.

We lopen naar de toegangspoort tot het dorp, nemen een vluchtig afscheid, laten snel elkaars hand los en melden ons aan de poort. Ik mag doorlopen dankzij mijn status, maar zie in de verte Altera staan die gefouilleerd en ondervraagd wordt. Meer dan een uur weg betekent een verhoor. Iedere dag. Ze doet het omdat ze samen wil zijn, ondergaat het iedere keer weer.

Ik loop ons huis binnen en zie dat mijn vader thuis is. Snel ga ik in de houding staan en wacht tot hij me groet. "Waar ben je nu weer geweest?"

"Buiten, vader, frisse lucht halen na de bedompte fabriekshal"

"Nog een paar maanden, jongen, dan ben je er af. Dan volg je mij naar het front en hoef je je met die voddelappen niet meer in te laten." Voddelappen, zo noemt hij de onderklasse, zo noemt hij Altera. Het maakt me boos, maar ik laat het niet zien. Eerlijk gezegd wil ik helemaal geen militair zijn, had ik de keuze gehad, was ik ingenieur geweest, of piloot op een luchtschip. Door de militaire historie van onze familie heb ik geen keuze, als ik het leger zou afslaan zou ik mijn vader schande aan doen, waarna hij me zeker zou verstoten. Omdat wij in regio Oost-Vier geen vrienden of familie hebben zou dit degradatie betekenen en ik zou alleen zijn, geen enkel vooruitzicht op een toekomst. Een alleenstaande wordt niet gekoppeld, niet ingehuurd, eindigt in het bos en daarna al snel dood. Nee, dat is geen optie. Nadat ik mijn moeder een kus op haar wang gegeven heb, loop ik naar de wasruimte en maak me klaar voor de avond. Het is nog vroeg maar de avondklok is al over een uur, wat betekent dat we niet meer buiten het dorpscentrum mogen komen. Er is vandaag geen uitzending dus televisie is geen optie, de radio is ook stil en het buurtcentrum is dicht op dinsdag. Ik kijk uit het raam en zie de patrouille door de straten lopen. Er zijn weer vier mensen gearresteerd vandaag. We horen niet waarom, ze zijn gewoon ineens verdwenen zoals vorige week Henrik en Wako, jongens uit mijn schooljaar. Hun hele familie ineens verdwenen; de huizen waren 's ochtends al helemaal leeg gemaakt, hun posities in de fabriek opgevuld. Niemand vroeg ernaar, al gingen de geruchten in de straten en op het schoolplein natuurlijk snel. Henrik's vader zou in hun woning een geheime brouwerij hebben, Wako's moeder zou met mannen slapen voor geld. Zijn vader is twee jaar geleden omgekomen in een explosie in de oude brandstoffabriek, waarna ze het moeilijk kregen. Ze zijn

afgevoerd naar gevangenissen en werkkampen. De waarheid zal waarschijnlijk anders zijn maar daar wordt niet over gesproken; de hersenspoelingen, de 'fokboerderijen', genetische manipulatie. Nee, ik mag er niet eens aan denken. Als bekend wordt wat ik weet, wat velen met mij weten, wacht mij hetzelfde lot.

Wat ik weet? Toen hondernegentig jaar geleden het water niet meer tegengehouden kon worden, ontstond er chaos in het land dat we nu als Orana kennen. De oude naam mag niet meer gebruikt worden, maar is voor velen nog lang niet vergeten. Het koninkrijk werd in de chaos omver geworpen door een extremistische groep die met harde hand de macht overnam. Van de twintig miljoen inwoners stierven er vier miljoen door de overstromingen en werden er zeven miljoen afgeslacht door het nieuwe regime en splinter milities, of stierven van de honger. De negen miljoen mensen die nog over waren gingen gebukt onder een tiranniek regime dat nieuwe, totalitaire wetten oplegde. Er werd gezegd dat het was om het goede van het mooie land in stand te kunnen houden. Mensen die niet van Oraanse afkomst waren werden gedeporteerd, al zijn er velen in kampen terecht gekomen en vermoord. Niemand mocht het weten, maar iedereen wist het. Het officiële verhaal was dat de families terug waren gebracht naar het land waar hun oorsprong lag, omdat Orana hen niet meer kon herbergen. We mogen niet weten dat Orana diplomatiek gezien bijna geïsoleerd is, behalve door een aantal Aziatische en Arabische landen die er dezelfde methodes op na houden. Dat er nooit buitenlanders zijn, is omdat Orana niet interessant is, zegt men. Het land is te zwaar getroffen door de stijgende zeespiegel, na het smelten van de ijskappen. Iedereen neemt het verhaal aan, om niet voor landverrader uitgemaakt te worden, waar zware straffen op staan. In de afgelopen eeuwen is het officiële verhaal het echte verhaal geworden. Alleen de mensen die durven te zoeken weten wat er aan de hand is.

Mijn oom gaf me een plakboek. Hij is één van die mensen die hun twijfels hebben bij het verhaal van het regime. Eén van de mensen die zoeken, die boeken maken die niet mogen bestaan. Het boek ligt onder mijn bed, achter de muur, buiten bereik van mijn vader. Ik heb het wel twintig keer gelezen. De verhalen over de kampen, vol vrouwen en kinderen. De jongens worden klaargestoomd tot ziellose soldaten die de frontlinies breed moeten houden. De vrouwen en meisjes worden fokmachines, gemanipuleerd om alleen jongetjes voort te brengen, die ook weer tot kanonnenvlees

worden gesmeed. De volwassen mannen? Gehersenspoeld, gemanipuleerd om zoveel mogelijk vrouwen te bevruchten. Vrouwen leven hier niet veel langer dan een jaar of vijf, mannen redden het vaak nog wel twintig jaar. Vanaf het moment dat de vrouwen beginnen met 'fokken', op hun negentiende, zijn ze constant in verwachting. De draagtijd is verkort tot zes maanden, dan zes weken bijkomen en weer worden ze bevrucht. Zo halen ze hun vijftiengste niet, omdat hun lichaam uitgeput en gebroken is. De mannen worden na hun veertigste gedood omdat de kwaliteit van hun genen achteruit zou gaan. Officieel bestaan de kampen niet. Officieel zijn de mensen die worden afgevoerd, zoals de twee mensen die nu onder mijn raam doorlopen, misdadigers tegen de staat en zullen, na voor het tribunaal verschenen te zijn, in bewaring gesteld worden of te werk gesteld worden op de plantages. Plantages die nog nooit iemand gezien heeft bij gevangenis die niet bestaan.

Volgens de historie is het dorp waar wij wonen gebouwd op de ruïnes van een stad die vroeger bij Duitsland hoorde, zoals Germania vroeger heette. Na de grote vloed lag Europa in puin. De droom van een verenigd Europa vergeten, land in het noorden werd schaars en moest veroverd worden. Met de hulp van de Amerikanen wist het nieuwe Orana een deel van Duitsland te veroveren. Het gebied over de nieuwe grens werd zodanig platgebrand en gebombardeerd dat er een strook van honderd kilometer onbewoonbaar werd, grote delen zijn zelfs geheel onbegaanbaar. Amerika keerde Orana de rug toe, toen duidelijk werd wat de intenties waren. Een politiestaat, gestoeld op fascisme.

Ik denk aan Altera. De enige in mijn leven die mij blij maakt. Nog vier maanden, dan is mijn opleiding tot piloot klaar en voeg ik me bij het vierde legioen oost. Mijn dagen in het dorp zijn dan voorbij, behalve drie weken in de zomer en zes weken na een uitzending, als ik het overleef. Nog vier maanden, na de winter, dan zijn mijn middagen met Altera over. Ik wil niet. De oorlogen zijn hard, constant en ruim de helft van de mannen die naar het front gaat, komt nooit meer terug, gestorven voor hun vaderland, zegt men. We zijn altijd in oorlog, is het niet met Germania of Brittania, dan wel met, zoals nu, de Franken. De varkens, paddenstoelenvreter, vroeger heette het Frankrijk. Tegenwoordig heet het land Franque maar men refereert ernaar in beledigende termen door de blinde haat die ons regime jegens hen koestert. Nog vier maanden, dan is mijn leven voorbij en leef ik voor de staat. Een staat die mij niets

brengt en die ik haat. Een staat die mij alleen mijn dood nog maar kan geven. Als ik geluk heb word ik gekoppeld aan een vrouw die ik niet ken, vecht tegen landen die mij niets misdaan hebben en dood mensen die ik niet ken.

Nog vier maanden.

2

Met een schreeuw word ik zwetend wakker uit een nachtmerrie. Een droom die ik al zo vaak gehad heb en die mij vertelt wat mij te wachten staat. De oorlog waar ik te weinig van weet en die al zolang duurt dat niemand meer precies weet waar het over gaat. In de wekelijkse toespraken van president Willems, die op TV worden uitgezonden, heeft hij het over wreedheden tegen ons volk. Moorden en verkrachtingen van mannen, vrouwen en zelfs kinderen maar ondanks dat verder overal beeld van is, zijn er nog nooit beelden van slachtoffers geweest. Volgens het regime willen de Franken ons land bezetten. Ik denk dan, kan het veel slechter dan nu? Vrij zijn we nu ook niet. Ik spreek het niet uit, dat zou me mijn kop kosten, maar in gedachte kan ik alleen maar denken, hoeveel erger kan het zijn?

Ik kijk op het horloge dat op mijn nachtkastje ligt en zie dat het nog maar drie uur is. Nog bijna drie uur te gaan voor men mij verwacht op het treinstation om te vertrekken naar de legerbasis in de volgende regio. De legerbasis waar mijn training plaatsvindt is een van de modernere in de oosterlijke regio's, met de beschikking over veel groot materieel, drones, straaljagers en transportvliegtuigen. Ik word opgeleid tot officier derde klasse bij de luchtmacht. Ik geef straks ondersteuning uit de lucht aan pelotons vol uitdrukingsloze schimmen van mensen, gefokt voor de oorlog. Blind bevelen opvolgen is waar ze voor gemaakt zijn, voor gefokt zijn. Tijdens de opleiding hebben we dit moeten testen, met goedkeuring van de instructeurs. Laat ze door ijskoud water lopen tot ze sterven, laat ze in een groot kampvuur gaan staan, alles doen ze. Het vermoeden is dat ze genetisch gemanipuleerd worden, gehersenspoeld, dat ze geen geweten meer hebben. Het zijn speculaties, de kampen zijn zodanig gesloten dat niemand die naar binnen gaat er weer uitkomt, behalve in een kist. En dat is alleen als je geluk hebt. De meesten worden simpelweg verbrand als biomassa. Vol afgrijzen denk ik aan mijn jaargenoten, harteloze jongens die samen met mij de oorlog moeten gaan winnen. Ik heb niets met hen gemeen. Ik houd me goed, doe zoveel mogelijk mee, maar bij de martelingen en wreedheden houd ik me er zoveel mogelijk buiten. Ik kan het niet, ik houd me op de vlakte en probeer zo weinig mogelijk op te vallen.

Ik haal mijn toetsen en al ben ik niet de beste uit mijn jaar, ik ben zeker niet de slechtste. Wat ik wel het beste doe is vliegen, en dat is ook wat ik het liefste doe.

Weer denk ik aan Altera. Aan haar droom, over een leven aan de kust. Samen. Ik sluit mijn ogen en probeer het me voor te stellen. De kust van Orana. De verhalen zijn fantastisch. Het handjevol mensen dat er geweest is, heeft het over grote, luxe huizen, witte stranden, brede paden van grijs graniet, vrolijke gezichten; het moet geweldig zijn. Ik zie mezelf lopen, Altera aan mijn arm, schuifelend door het zand, kijkend naar de golvende zee. Het zou zo mooi zijn. Vluchten? Nee, dat is onmogelijk. Zelfs al zouden we uit de oostelijke regio's kunnen komen, dan is er het hek, twaalf meter hoog, elke drie kilometer een camera, patrouilles en drones. Het is onmogelijk. Het is nog makkelijker om naar Germania te vertrekken, door het niemandsland dat minder bewaakt wordt. Meer dan honderd kilometer dood terrein, zand, steen, ruïnes en geblakerde grond waar al tientallen jaren niemand komt en niets groeit. Er is een vijf meter hoge muur die ons scheidt van het niemandsland. Op de muur staan camera's, naar binnen gericht. Onder aan de muur is een gracht van vijftig meter breed waarvan iedereen weet dat deze al jaren leeg is en met zijn vijf meter diepte is het geen groot obstakel. Maar nee, vluchten is onmogelijk. Het zou onze dood worden. In mijn gedachten zak ik weer weg in een onrustige slaap.

Ik schrik wakker, anderhalf uur later, om half zes en haast me naar de badkamer. Ik fris me op, trek mijn uniform aan, ren naar buiten en meld me om kwart voor zes aan de poort van het dorp. De trein staat er nog en om tien voor zes sluiten de deuren. Wanneer we vertrekken zie ik, door het hek langs het magneetspoor, Altera lopen. Ze kijkt naar de magneettrein en bijna onzichtbaar glimlacht ze naar me en beweegt haar hand. Ik knijp mijn ogen samen en alsof ze het gezien heeft loopt ze door. Ik staar voor me uit terwijl we op hoge snelheid weg rijden. Altera gaat naar school, ik naar de basis. Altera leert daar wat een arbeider moet weten. Werkethiek (werk hard en zorgvuldig, maak geen fouten want anders, enzovoort), historie (Orana is geweldig en heeft schone handen, de rest van de wereld is slecht en moet onderworpen worden), verzorging (in het geval van een ongeluk in de fabriek moeten de vrouwen als verpleegster optreden) en staatsinrichting (de monarchie is gevallen omdat het slecht is, de partij bepaalt wat goed is, er zijn geen tegenkandidaten omdat iedereen weet dat wij

het beste met jullie voor hebben). Ik leer om zo effectief mogelijk mensen de dood in te jagen met een vliegtuig en drones te ontwikkelen die datzelfde doen. Vliegen, dat is waar mijn hart ligt, de wijde lucht, open en bloot voor me. Ik realiseer me dat ik vandaag mijn eerste solovlucht heb en tover voorzichtig een glimlach op mijn gezicht. Wat zou ik Altera graag meenemen. De lesvliegtuigen bieden plaats aan twee personen. Normaal zit er een instructeur achter me, maar vandaag zal het anders zijn. Als ik geen fouten maak, hoef ik niet meer samen te vliegen, alleen op de grote toestellen.

Een kwartier later, stipt om vijf over zes, komen we aan bij de basis. Een sergeant staat ons al op te wachten om de groepen te scheiden. Ik word richting de hangar gestuurd om mijn briefing te ontvangen van de luchtmacht commandant. Henriksen, een kale man met een grijs baardje. Een hardliner, die blinde haat koestert jegens alles wat niet Oraans is. Of 'niet zuiver', zoals hij het noemt. Ik ga in de houding staan en wacht tot hij mij groet. Zoals altijd duurt dit minimaal tien minuten.

Wanneer hij eindelijk besluit om mij te groeten zegt hij: "Zo, Wansveld, we gaan eens zien wat je ervan bakt vandaag. Je toestel staat klaar, je vlucht duurt een uur en laat ik benadrukken dat ieder foutje fataal kan zijn voor je toekomst als piloot". Ik knik begrijpend en hij wijst me naar mijn toestel. Het toestel waar ik sinds zes maanden iedere dag in gevlogen heb, behalve de weekenden. Ik ken het toestel door en door. Ik trek mijn vliegeniersoverall aan, zet de helm op en klim het vliegtuig in. De Zeemeeuw 1A-F, het trainingstoestel van de luchtmacht. Op deze basis staan er zo'n vijftig, zowel bewapend als onbewapend. Ik neem plaats in de voorstoel, schakel de systemen in en begin mijn pre-flight check. De jet turbines warmen op, besturing klopt, tank is vol, alle systemen werken. Behalve de bewapening. Die is uitgeschakeld en niet geladen. Bewapening is de volgende stap, als ik naar de kazerne gebracht word, na de winter.

Ik steek mijn duim op naar Henriksen, hij steekt zijn hand omhoog en ik laat de remmen gaan. Rustig taxi ik naar de baan en vraag toestemming om op te stijgen. "Wansveld, baan vier A is vrij. Goede vlucht." roept de verkeersleider, een wat oudere vrouw met een vriendelijke stem. Zo vaak heb ik haar gehoord maar nog nooit gezien. Ik weet haar naam niet eens, al woont ze zeker bij mij in de regio, op het militair personeel na komt iedereen op deze basis uit Oost Vier. Ik taxi verder naar baan vier A, bereid me voor, laat de

remmen gaan en zet de motoren vol open. De jets brullen en stuwen mijn toestel steeds sneller over de baan. Ik trek op en zie op de computer mijn vluchtplan verschijnen. Over de onbewoonbare zone. Mijn eerste solo vlucht, geen bewapening en ik moet over vijandig terrein? Ik zucht en draai richting het noordoosten. De lucht is blauw, weinig turbulentie, de zon is fel, maar ik ben in de lucht en ik ben alleen. Het vliegen zit in mijn bloed. Het is soms alsof mijn lichaam alles al weet, alles al kan en ik er niet bij na hoeft te denken. Ik vlieg over ons dorp en zie de bedrijvigheid. Mensen aan het werk, lopen naar de fabriek of rijden er in vrachtbussen vandaan, richting het depot. Ik corrigeer mijn koers een klein stukje, draai verder naar het noordoosten, zet de motoren verder open en ik schiet richting de grens. Ik kijk naar de grond, naar het land dat bij vlagen schoonheid vertoont. De gebieden tussen de dorpen door, waar geen wegen liggen, zijn volledig vrijgegeven aan de natuur. Niet omdat men het wilde, maar omdat het regime niet de fondsen heeft om alles te industrialiseren.

Na een kwartier vliegen zie ik vanuit mijn ooghoek een open plek. Ik kijk naar de kaart, daar staat niets aangegeven. Ik besluit een klein beetje uit te wijken, net niet genoeg om op te vallen. Met grote ogen kijk ik naar beneden. Er ligt een landingsbaan, een volledig verlaten landingsbaan. Nog geen twintig kilometer buiten ons dorp. De hangars zijn bijna allemaal vervallen, er groeien planten en grassen over de landingsbaan maar het is een volledig uitgerust vliegveld. Nooit eerder is het me opgevallen. Dit is dan ook de eerste keer dat ik richting de grens vlieg en ook de eerste keer dat ik vrij ben om te kijken. Ik corrigeer mijn koers weer terug en besluit later op onderzoek uit te gaan, misschien met Altera. In mijn hoofd begint er iets te broeden. Iets gevaarlijks, iets wat me de doodstraf kan opleveren. Maar wanneer het lukt?

3

Ik vlieg weer op koers en hoor uit mijn headset de verkeersleider: “Je gaat zo meteen de grens over, houd je ogen goed open”. Ik vraag me af wat ze bedoelt, maar reageer met een standaard “begrepen” en ik draai naar het oosten. Ik zie onder me de muur, de gracht die volledig droog is, zoals iedereen al jaren zegt. In de gracht zou het bezaaid moeten liggen met lichamen, mensen die geprobeerd hebben te vluchten en zijn neergeschoten door soldaten of drones, maar ik vlieg te hoog om dit te kunnen zien. Ik vlieg over de onbewoonbare zone waar het dor en dood zou moeten zijn. Er zou hier niets groeien of leven en alles zou kapot zijn geschoten, verbrand en gebombardeerd. Tot mijn grote verbazing zie ik een groene wereld, bossen, vogels, alles is prachtig en groen. Waarom wisten wij dit niet? Waarom wordt gezegd dat het dood is? Ik kijk naar mijn vluchtplan en zie dat ik over twintig kilometer een bocht naar het noorden moet maken. Ik maak aanstalten om de bocht in te zetten, een flauwe bocht zodat ik een mooi zicht heb op het leven onder mij. Ik trek het toestel schuin naar links, en buig flauw af. Onder mij blijft het prachtig. Verderop zie ik een open plek. Ik besluit iets op te trekken om minder op te vallen, mochten er mensen zijn. Ik vlieg op grotere hoogte over de plek heen en zie tot mijn grote verbazing bebouwing, mensen, bedrijvigheid. Er ligt een compleet dorp, geïndustrialiseerd en wel. Niets van de situatie zoals we het op school leren over de Germanen, geen industrie, alleen boeren en militairen. Wat ik hier zie is een ruim opgezet dorp, mensen met auto’s, een open treinstation en een landingsbaan. Ik zie niet alles in detail omdat ik inmiddels op drie kilometer hoogte vlieg, maar ik zie genoeg om te weten dat dit geen boerendorp is.

Ik had graag een paar rondjes gemaakt, maar het risico is te groot. Ik draai nog verder noordwaarts en maak me klaar om de grens weer over te vliegen, volgens de computer over vijftig kilometer. De volgende manoeuvre is er een die boven ons eigen gebied niet mag. De geluidsbarrière doorbreken. Daarom moest ik over de onbewoonbare zone, die dus niet onbewoonbaar is, niet eens onbewoond is. Ik druk de gashendels een stuk naar voren en zie de snelheidsmeter doordraaien richting de geluidssnelheid. Ik voel de G

krachten mij in mijn stoel drukken en zie de snelheidsmeter mach één bereiken. De mensen op de grond moeten dit gehoord hebben! Ze moeten me gezien hebben!

Ik kijk op mijn radar en zie een aantal stippen verschijnen op honderdtwintig kilometer afstand.

Ik kijk op de computer en zie dat ik nog niet op het juiste punt ben om de grens over te gaan, maar doe het toch. Ik druk mijn microfoon in en zeg: "Wansveld hier, ik rapporteer vijandelijke troepen op de radar. Vier stippen op honderdtwintig kilometer en ze komen snel dichterbij". De verkeersleider roept terug "begrepen, buig af richting west, de grens zullen ze niet overgaan". Ik was al aan het afbuigen, ik druk de gashendel nog iets verder en vlieg over de gracht en de muur. Ik neem gas terug zodat mijn snelheid weer in het subsonische komt. Misschien was ik iets te laat maar in dit geval lijkt het mij dat ik een excuus heb. Ik zie op de radar de stippen nog steeds dichterbij komen, nog zestig kilometer te gaan. Ik buig af naar zuid en vlieg op vijf kilometer van de grens richting de basis. De verkeersleider roept weer door mijn headset: "Snelheid OK, koers OK, breng haar maar thuis". Twintig minuten later bereid ik me voor op de landing, ik mag landen op baan twee B, zegt de computer. Ik breng mijn snelheid terug tot zeshonderd kilometer per uur, een slakkengang vergeleken met de duizend die ik het grootste deel van de route heb gevlogen. De radar is inmiddels uit, de vijandelijke troepen kan ik niet meer volgen maar zie dat een aantal vliegtuigen mij tegemoet vliegen. Oude Albatros toestellen, de nieuwere toestellen zijn op het zuidelijk front nodig. Met de Germanen hebben we weinig strijd meer en de muur zorgt voor een goede barrière, eventuele problemen zijn met de Zeemeeuw en Albatros toestellen op te lossen. Ik zet de landing in en twee minuten later staat mijn toestel op de landingsbaan en schakel ik over op taxi. Ik rijd naar de hangar en parkeer het toestel vlak voor de ingang. De trap word voorgereden en ik zie een groep militaire politie staan samen met sergeant Henriksen.

"Wansveld, debriefing onmiddellijk in mijn kantoor." De MP's lopen achter mij aan, Henriksen loopt ervoor. In mijn hoofd verschijnen doembeelden. Ik krijg er van langs, ik word opgepakt, ik heb dingen gezien die ik niet mocht zien, ik krijg op mijn mouw gespeld dat ik verkeerd ben gevlogen, ik zie mijn moeder nooit meer, ik zie Altera nooit meer! Ik word het kantoor in geloodst en er wordt mij verzocht te gaan zitten. "Wansveld, vertel! Wat gebeurde er?" Ik zet met een trillende hand mijn helm op het bureau en slik hard. "Ik

vloog de grens over, richting de onbewoonbare zone, draaide richting noord en zag een bewoonde open plek. Verbaasd als ik was volgde ik het vluchtplan en drukte het toestel door de geluidsbarrière. Niet veel later zag ik de radar bewegen en zag ik vier stippen snel dichterbij komen." Henriksen zucht en zegt: "Het vluchtplan, gaf dat aan dat je noord moest? Die zone is een no-fly zone". "Het spijt me sergeant, dit is het vluchtplan wat in de computer stond. Ik houd me aan het vluchtplan". Henriksen kijkt naar zijn scherm en klikt wat in het rond. Hij bestudeert het vluchtplan. "Ik kan je wat dat betreft niets verwijten, Wansveld, je hebt gelijk. Echter, waarom heb je je niet gemeld op de radio toen je dingen zag die je niet verwachtte?" Hiervoor heb ik een standaard antwoord klaar. "Mij is altijd verteld me aan het vluchtplan te houden en niet te reageren als er geen dreiging is. Daarom heb ik mijn vlucht uitgevoerd zoals die er stond. Ik wil me alleen maar aan mijn taak houden en geen problemen veroorzaken, sergeant" Henriksen kijkt naar de MP's, waar ik met mijn rug naartoe zit, knikt en de MP's lopen het kantoor uit en sluiten de deur. "Wansveld, wat ik je nu ga zeggen is heel belangrijk. De Germanen zijn de grens over gekomen na jouw supersonische vlucht. We hebben ze met acht jagers verjaagd en hebben er een neergehaald. Hij is in de onbewoonbare zone gekomen dus er is niets aan de hand. Ze mogen niet in ons luchtruim komen, dat is bekend." Hij zucht en gaat verder "Wat jij zag bestaat niet. Je hebt niets gezien. Je vlucht is zonder incidenten verlopen, er zijn geen dorpen of bossen, alleen dorre vlaktes en leegte. Is dat duidelijk?" Ik slik, met moeite. "Ja sergeant, overduidelijk. Ik heb niets gezien, alleen dorre vlaktes en leegte". Hij glimlacht zowaar. "Prima. De rest van de dag heb je verlof. Morgen heb je een nieuwe vlucht met dan het juiste vluchtplan. Van deze vlucht hebben we je teruggedroepen wegens de Duitse jagers, die te dichtbij waren." Hij stuurt me weg, ik groet en verlaat het kantoor.

Ik word door de MP's naar de trein gebracht nadat ik vijf minuten de tijd heb gekregen om me om te kleden. De heren zeggen niets, lopen strak in de houding en lopen pas weg wanneer ik plaatsneem in de oude trein. Deze is zo goed als leeg, omdat er bijna niemand weggaat om deze tijd, als er geen calamiteiten zijn. De trein zal pas over een half uur vertrekken dus ik pak een krant van het bagagerek en begin te lezen. De berichten zijn minimaal een week oud. Alle kranten worden eerst bekeken door het Ministerie van Informatie, zodat we alleen berichten te lezen krijgen die Orana in een goed daglicht stellen, alle andere landen komen er bekaaid

vanaf. Ik zie de woorden maar het dringt niet door. Ik denk aan de dingen die ik gezien heb. De landingsbaan, de bossen, het dorp, de dingen die niet bestaan, dingen die ik niet gezien heb, volgens Henriksen. Ik kijk op mijn horloge en zie dat ik nog minimaal twintig minuten moet wachten. Het perron is verlaten, de trein is stil. De noodverlichting is aan, maar verder is het donker. Net voldoende licht om de krant te kunnen lezen.

Ik schrik op uit mijn gedachten door een stem die mij vraagt: "Vind je het erg als ik bij je kom zitten?". Ik kijk op en zie een wat oudere vrouw, eind veertig, misschien net vijftig, met lang grijs haar en blauwe ogen. De stem komt me zeer bekend voor. Ik knik en ze gaat tegenover me zitten. Ze kijkt me aan en zegt: "Jaco." Ik kijk terug en zeg: "Jij bent de verkeersleidster, niet waar?" Ze knikt en stelt zich voor als Annaha. Ze vraagt me: "Heb je je ogen goed open gehouden?" Ik schrik van de vraag en knik alleen maar. "Mooi. Ik neem aan dat je niets tegengekomen bent volgens je sergeant?" Weer knik ik. "Je hoeft niets te zeggen. Ik weet genoeg. Lopen we samen naar de poort?" Ze woont bij me in het dorp maar we zijn elkaar nooit tegengekomen. Haar werkuren zorgen ervoor dat als ik weg ga, zij al bezig is en als zij weggaat ik nog op de basis ben. Ik knik weer en we zwijgen. Een ongemakkelijke stilte. De treinreis verloopt rustig maar langzaam, de snelle magneettreinen rijden alleen 's ochtends en later in de middag. Door Orana is een uitgebreid spoornetwerk en er rijden twee verschillende magneettreinen, de snelle versie rijdt zo'n vierhonderd kilometer per uur, de normale 'civiele' versie glijdt met een gangetje van honderd kilometer per uur over de magneten. Een krap uur later staan we op het verlaten perron. Ze knikt de richting van de westpoort en zegt: "Laten we die kant op gaan, dan hebben we meer tijd om te praten." Ik loop met haar mee en zodra we het station uitlopen begint ze: "Zeg maar niets, ik wil je iets vertellen. Het is geen toeval dat je vandaag noordelijk vloog. We hebben je oom gesproken, die vertelde dat je een boek hebt. Dat je je twijfels hebt bij het officiële verhaal. Je moet weten dat er heel veel mensen zijn die denken zoals jij. Het worden er steeds meer en we krijgen er steeds meer bij ons aangesloten. We kunnen nog niet veel maar er komt een dag dat we dat wel kunnen. Als we jou bij ons kunnen rekenen hebben we in ieder geval een piloot. Een goede piloot zoals jij is zeer welkom." Mijn ogen zijn groot, mijn mond staat wat open en ze glimlacht. "Je bent verbaasd. Niet vreemd. Dat was ik ook tien jaar geleden. Inmiddels heb ik veel gezien en gehoord en verbaast niets mij meer. Je moet weten dat het regime over niets eerlijk is.

Alles wat ze je vertellen is gelogen. De Germanen zijn geen boeren maar een hoog ontwikkelde samenleving. Ze zijn mijlen op ons voor, maar laten ons met rust, ze willen hun bevolking niet in een nieuwe oorlog storten. De zogenaamde onbewoonbare zone? Een klein deel is onbewoonbaar, door de atoombom die daar is gevallen, de fall-out maakt het onbewoonbaar. De rest van het land is dunbevolkt omdat het te dicht bij Orana ligt. Het dorp dat jij gezien hebt, waar we je langs gestuurd hebben, is geen gewoon dorp. Het is een vluchtelingenkamp en een belangrijke verzetsbasis. Er worden mensen opgeleid om de strijd aan te gaan. We zijn nog niet groot genoeg, maar we zijn wel bezig om kleine operaties uit te voeren. Tactische doelen uitschakelen, zoals de basis waar we beiden gestationeerd zijn.” Ik knik en weet even niet wat te zeggen. Ik staar in gedachten voor me uit en zie een groep konijnen voorbij springen. Na een tijdje vraag ik: “Annaha, waarom heb je me daar langs gestuurd? Waarom heb je me dit laten zien? En vooral, waarom heb je me de aandacht laten trekken door de geluidsbarrière juist daar te doorbreken? Als de jagers sneller waren geweest, hadden ze me neer kunnen schieten.” Een glimlach. “De Germanen zullen geen trainingstoestel neerschieten, zeker niet als de wapens niet gemonteerd zijn. Ze zouden je geëscorteerd hebben richting de grens. Omdat je vluchtte kwamen ze achter je aan, ze konden je niet zien en gingen uit van een aanval op het rebellenkamp. De Germanen steunen ons, zolang we de bevolking niet in gevaar brengen. Ze beschermen het kamp en voorzien ons van materiaal waar we niet zelf aan kunnen komen. Orana weet dat er rebellenkampen zijn, maar het regime is niet bij machte er iets aan te doen. Het toestel wat ze vandaag hebben neergehaald was onbemand, bedoeld om uit de lucht geschoten te worden, net iets langzamer dan de bemande toestellen. Maak je niet druk, we zullen je niet in gevaar brengen zonder dat je zelf voor die keuze staat.” Het is teveel om te bevatten. Ik wil nu maar één ding en dat is een heet bad, schone kleren en een wandeling door het veld. Met Altera, als ze vrij is. Annaha kijkt me aan, pakt mijn hand en laat me stoppen. “Jaco, ik stel je nu voor een keuze. Of je gaat morgen terug naar de basis, doet alsof er niets aan de hand is en blijft de leugens volgen. Je wacht vier maanden en gaat dan naar het front waar je misschien onschuldigen de dood in stuurt terwijl je zelf betrekkelijk veilig in je vliegtuig zit. Je komt na zes maanden thuis, krijgt een vrouw toegewezen die je niet kent, maar wel kinderen mee moet krijgen, je leeft je leven en blijft ongelukkig. De andere keuze is de volgende: Je sluit je bij ons aan. Je gaat morgen ook naar de basis, maar je krijgt een ‘ongeluk’ met je toestel, ik vertel je nog

niets maar je zult veilig zijn, geen verwondingen. Je zult naar een rebellenkamp worden gebracht en daar opgeleid worden. De keuze is aan jou. Je hoeft niet direct te antwoorden maar voor de avond voorbij is willen we van je horen wat je doet. Doe je niet mee, verwacht ik wel dat je niemand iets vertelt. Doe je dit wel, zal je het niet overleven, onze agenten zitten overal en kunnen alles een ongeluk laten lijken". Dit laatste benadrukt ze met zo'n hard gezicht dat ik er niet aan twijfel of ze het meent. Ik wil nog iets zeggen maar ze drukt haar vinger op haar mond. We zijn dichtbij de westpoort gekomen. Ze houdt mij haar horloge voor en tikt op de acht. Ze wijst naar het ontspanningscentrum en op zichzelf. Acht uur is ze daar, dan wil ze mijn antwoord. We lopen naar de poort, laten ons ID scannen en lopen naar binnen. Zij naar links, ik naar rechts.

4

Ik loop langs Altera's huis, het is een omweg, maar ik wil weten of ze thuis is. Ik zie haar moeder door het keukenraam en steek mijn hand op. Ze loopt naar de voordeur en zegt: "Altera is over een half uur klaar, zal ik haar bij je langs sturen?" Ik knik en zeg: "Graag, mevrouw Frederiks" en zwaai nogmaals. Ze kijkt me na en ik zie dat ze glimlachend haar hoofd schudt. Ik loop door naar huis en zie dat de deur open staat. Moeder is thuis. Ze kijkt me verbaasd aan als ik binnen kom en ik geef haar een kus op de wang. Ze vraagt me wat ik thuis doe en ik vertel haar het verhaal. "Mijn eerste solovlucht, ik vloog over de onbewoonbare zone en zag plots vier jagers die niet van ons zijn op de radar. Ik heb contact gezocht en er werd me verteld zo snel mogelijk terug te vliegen. Ik moest door de geluidsbarrière omdat ze sneller op me af kwamen dan gedacht, ging de grens over, maar ze bleven komen. Omdat ik onbewapend vloog moest ik uitwijken naar het noorden en werd opgevangen door acht van onze eigen jagers. Toen kon ik landen en heb ik verlost gekregen voor de rest van de dag". Moeder kijkt me aan, wetende dat er iets niet klopt, maar ze pakt me vast en zegt: "Ik ben blij dat je op tijd weg was Jaco, en het is fijn dat je naar huis mocht". Ik loop naar de badkamer voor een heet bad en kleed me daarna om in frisse kleren. Ik werp een blik onder mijn bed, het boek van mijn oom. Ik stop het in mijn tas, tussen de papieren van de militaire opleiding en loop naar beneden. Moeder staat in de keuken, ziet mij met mijn tas en zegt: "ik dacht al wel dat je weg zou gaan, ik heb wat te eten voor je gemaakt". Twee pakken met brood en kaas, een thermos met melk en een thermos met thee en een stuk cake. Ik bedank haar en loop snel naar buiten.

Ik ga de noordpoort door. Dankzij mijn militaire ID hoeft mijn tas niet gecontroleerd te worden. In de weide ligt de kleine kuil waar we samen al veel middagen doorbrachten. Het boek van mijn oom zit in mijn tas, dit is een goed moment om het erbij te pakken en over de echte geschiedenis van Orana te lezen. Hoe Orana, met de hulp van de Amerikanen, een deel van Duitsland heeft veroverd. Het is waar dat de Germanen honderden kilometers terug zijn

gedrongen. Orana had grond nodig, een groot deel van het land was ondergelopen. De steden in het oosten en zuiden van het land konden de stroom vluchtelingen niet aan. Er moest iets gebeuren. De Germanen wilden onderdak bieden aan vluchtelingen maar Orana wilde haar burgers niet kwijt. Alleen degenen die niet van origine uit Orana of het toenmalige Nederland kwamen, werden de grens over gestuurd naar Germania en Franque. Dertig jaar later sloot Germania de grens omdat de verhalen over martelingen en wreedheden naar boven kwamen. Mensen konden nog naar Germania toe, maar werden in kampen opgevangen tot bepaald kon worden of ze tot de partij behoorden of niet. Het regime, destijds onder leiding van President Johans, verklaarde de oorlog en wist de Amerikanen aan boord te krijgen door de Germanen te beschuldigen van systematische moord op vluchtelingen. Pas toen de bombardementen plaatsgevonden hadden en er een Germaanse delegatie naar Amerika gevlogen was met tekst en uitleg, stapten de Amerikanen eruit. De atoombom kwam van onszelf. Een kleine, tactische bom, midden in een stad gegooid omdat die toevallig dicht bij de gewenste grens lag. De Germanen trokken zich terug en accepteerden hun verlies. Orana vierde feest wegens haar klinkende overwinning op de oude vijand. De focus verschoof naar het zuiden, waar de Fransen een coalitie leidden die grote slagen wist toe te brengen. Het regime besloot een muur te bouwen van vierhonderd kilometer lang, tussen Orana en Germania.

Voor de tweede keer vandaag schrik ik op uit een trance doordat er een bekende vrouwenstem tegen me spreekt. "Ik hoop dat je voor mij ook iets te eten hebt, want bij ons was alles op!" Altera! Ik spring op, vlieg haar om de nek en kus haar wang. "Natuurlijk, er is genoeg. Brood en kaas, cake, melk en thee in de thermos." "Wat lees je?" vraagt ze nieuwsgierig. Ik laat haar het boek zien en haar ogen worden groot. Ik heb het nooit iemand laten zien, maar het moet nu. Als ik besluit het verzet te steunen moet ze mee. Ik wil niet zonder haar weg. Dat wordt mijn voorwaarde, dat Altera mee wil. Ik besluit haar te vertellen wat er gebeurd is en wat ik gezien heb. Ik weet dat Altera niet zal praten, als ik haar vertel wat het gevolg voor mij kan zijn. Altera heeft nog altijd hoop dat we samen kunnen zijn. Ik begin langzaam hoop te krijgen.

Na een uur ben ik uitgepraat en ze kijkt me aan met grote ogen. Haar mond staat open. "Jaco, meen je dat? De onbewoonbare zone? Verzetskampen? Germaanse jagers?" Ik knik en kijk haar recht aan. "Je moet kiezen Altera. Ik wil je bij me hebben, maar je zult hier niet

meer terugkomen. Je mag niemand vertellen wat er aan de hand is. Je zult een 'ongeluk' krijgen, net als ik, en we zullen naar een rebellenkamp gebracht worden en daar omgeschoold worden tot verzetsstrijders. Ik spreek vanavond een vrouw van het verzet, ik zal haar zeggen dat jij met me meekomt, als je toestemt." Altera kijkt omlaag en denkt na. Ze knabbelt op een stuk kaas en ik zie haar ogen draaien, zoals altijd als ze diep in gedachten is. Na een tijdje kijkt ze me aan. "En als ik nee zeg? Wat doe jij dan?" Eerlijk gezegd had ik daar nog niet over nagedacht. "Dan moet ik snel gaan bedenken wat ik wil. Wil je zeggen dat je niet wilt?" Ze zucht. "Nee Jaco, ik wil dat jij voor jezelf kiest, en niet voor mij gaat of voor mij niet gaat. Je weet dat ik weg wil. Ik wil de zee zien, de bergen, de vrijheid, ik wil de vrijheid van de lucht zien, zoals jij uit je vliegtuig." Ik glimlach en pak haar hand vast. "Altera, ik wil dat je meegaat. Dat is voor mijzelf, ik durf weer te hopen. Toen ik vandaag de landingsbaan hier vlakbij ontdekte, begon ik al te denken hoe ik een vliegtuig kon ontvreemden en jou mee zou kunnen nemen naar... ik weet niet waarheen, maar weg." Ik wil nog iets zeggen maar Altera pakt me vast, drukt haar lippen op de mijne en kust me lang. Er hoeft niets meer gezegd te worden, ze drukt een stempel op een plan dat ons leven radicaal kan veranderen of in één klap kan beëindigen. De tweede kus in mijn leven, de beste tot nu toe.